

Ingers tankar

Årets sommarplåga

Dyr el och brist på vatten

Vi är inte i krig så vi ska inte klaga. Men det finns inte heller mycket att vara glad åt även om regeringens valflask med sänkta bensinpriser nyss offentliggjorts. Ett idiotiskt beslut som sänder helt fel signaler.

Vi befinner oss i akut brist på fossila bränslen och borde minska i stället för att öka konsumtionen av bensin och olja. Just nu går världens oljereserver åt i ett rasande tempo.

Bristen på fossila bränslen påverkar mer än transporter, till exempel tillgång av ämnet helium. Helium är en biprodukt vid framställning av fossilgas.

Det ämnet är viktigt för produktion av halvledare och därmed en vital del i världsekonomin. Vår regering har redan skrivit ner prognosen för Sveriges tillväxt.

Vi kan nog vänta oss både höjda matpriser och ökande inflation till hösten när verkningarna

av El Ninjo¹⁾ och ytterligare sinande olja visar sig.

Klimatförändringarna blir mer och mer tydliga vartefter åren går. I år blev det ingen vårflod. Landets vattenmagasin har inte fått någon påfyllning. Det påverkar vårt elpris.

2024 låg snittpriset för el i maj på 27 öre per kWh och 2025 på 33 öre för samma månad. I år, fram till 12 maj, har snittpriset legat på mer än det dubbla, 77 öre. Så även sommarens elfakturer kommer att bli höga.

Normalt konsumerar vi mindre el på sommaren. Då brukar också översyn och underhåll ske av kärnkraftverken och då ligger deras produktion nere. Elproduktionen går därmed på halvfart.

Blir det en het sommar, som det befaras, kommer kylaggregaten att gå för fullt och då går det åt energi. Kan bli en knepig situation på elfronten.

Ingers tankar

Att det är ont om vatten vet vi redan. En torr, varm sommar kan göra vattenfrågan än mer besvärlig. Dessutom ökar risken för skogsbränder.

Vi tar rent dricksvatten som en självklar rättighet. Och vi betalar inte mycket för den varan. Väldigt många slösar därför på vårt gemensamma vatten genom okunnighet, slöhet och egoism.

På många håll ute i världen är situationen redan så prekär att det är vattenransonering. För att inte hamna i den situationen borde vi tänka till lite till mans och bidra med det vi kan.

Ibland poppar ett minne upp i mitt huvud som visar hur en människa kan ha **hål i huvet** i sitt egoistiska tänk.

Jag hade som nyutexaminerad ingenjör till-

fälligt fått i uppdrag att vara kontaktman mellan verkstad och konstruktionskontor. Det blev flera promenader varje dag mellan platserna.

När jag passerade genom verkstaden såg jag att någon lagt sin ölfaska i ett vattenställ med konstant flöde. Flaskan skulle alltså ligga i kallt strilande vatten cirka fyra timmar.

Det tyckte dess ägare var rimligt. Jag får nu erkänna att det var jag som varje gång, varje dag, jag passerade vattenstället stängde av kranen.

Mitt råd är att vi alla beaktar det allvarliga i den situation vi befinner oss. Slå inte dövörat till och lita inte för mycket på de blå dunster som de styrande sänder ut.

Tänk till redan nu så att inte problemen blir för stora senare.

Några spartips för energi och vatten

- Använd bilen med förstånd. Ibland kanske man kan ta bussen, cykla eller promenera. Passa på och uträtta flera ärenden per resa.
- Tänk på hur elen används. Elda inte för kråkorna. Ska i synnerhet direktverkande elvärme vara på ska inte dörrar och fönster vara öppna. Slå av elen när temperaturen är lagom.
- Varje grads sänkning av innetemperaturen ger minskning av elkostnaden.
- Alla strömkonsumerande apparater som är inkopplade i onödan påverkar också elnotan. Se till att kyl och frys har rätt temperatur inställd.
- LED-lampor och nya energisnåla apparater kan betala sig i det långa loppet.
- Om det är varmt ute, släpp inte in värmen, för att sedan dra på kylfläkten. Gör som sydlänningarna, använd persienner och markiser och håll ytterdörren stängd.
- Låt inte vattenkranen stå på för att få kallt vatten, ställ in en kanna vatten i kylskåpet.
- Använd vattenkokaren för att förkorta tiden att koka på spisen.
- Det sägs att det tar mindre vatten att diska i maskin än att diska för hand. Diska med full maskin. Och kör tvättmaskinen med full maskin och rätt temperatur.
- Låt tvätten självtorka i stället för i torkskåp eller torktumlare.
- Om du diskar för hand, skölj inte under rinnande vatten, använd sköljho.
- Duscha så kort stund som möjligt. Tre minuter sägs räcka.
- Borsta inte tänderna med vattnet rinnande.
- Sköljvatten kan användas att vattna med. Du som har eget hus kan samla regnvatten till bevattning.

Det finns säkert fler saker som kan spara energi och vatten. Om alla hjälps åt blir alla bäckar små till en hel å av resurser.

Inger Klintberg Danielsson 26-06-03